

Izhaja vsaki dan.
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.
Peramične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. svečer. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik **ŠTEFAN GODINA.** Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštuo-hranilnični račun št. 652.941.

Vojna na skrajnem Vztoku.

(Brzobjavne vesti.)

Japonci blokirajo Vladivostok.

LONDON 29. »Daily Telegraph« poroča iz Tokija: Japonsko brodogradništvo blokira sedaj Vladivostok. Močne japonske eskadre nadzorujejo obale Sahalina, Sibirije in Koreje.

Japonci na Sahalinu.

TOKIO 29. Admiral Kataoka poroča: Eskadra je dospela do B. zlatih otokov. Od tod se je videlo v smeri poštne urada v Aleksandrovskem štiri tope, ki so pričeli streljati, toda kmalo potem so morali umolkati. Mesto je gorelo in neko poslopje, podobno magazinu, je zletelo v zrak. Admiral poroča nadalje, da so se Rusi umaknili na stran gorovja, ki deli okraj Aleksandrovska od odprtega morja. Tukaj so Rusi baje popolnoma izolirani, ker ni nikake ceste ter se ne morejo več dolgo upirati. Pričakovati je torej, da se udajo. Ta zmaga je pripadla Japoncem do popolnega gospodarstva na otoku.

V Tokiju vlada veliko veselje nad vsehobem ekspedicije na Sahalin, ter nad izkrcavanjem čet; to tem bolj, ker so japonske čete prvič stopile na sovražnikovo zemljo.

Zahteve Kitajake.

LONDON 29. Iz New Yorka poročajo: Kitajski bo na mirovni konferenci zahtevala, da se jej izplača ena milijarda dolarjev za škodo, ki jo je vojna povzročila v Mandžuriji.

Dogodki v Rusiji.

PETROGRAD 29. Upravitelj vojnega ministerstva Rediger je imenovan vojnim ministrom in članom državnega sveta. General Darnovo je imenovan generalnim guvernerjem v Moskvi, namesto generala Kozlova, ki je odstopil radi bolezni.

VARŠAVA 29. Tovarna za kovine delniške družbe »Sirena« je bila zaprta na nedoločen čas.

VLADIKAVKAZ 29. Štrajk na vladikavkazki železnici traja dalje. Pošto v Tiflis in Batum odpošiljajo po ovinkih.

Brzobjavne vesti.

Vojni minister Pitreich.

DUNAJ 29. Državni vojni minister Pitreich je došel danes zjutraj semkaj iz Iste.

Umeščenje goriškega župana.

GORICA 29. Opolnove je bil slovesno zapričen v umeščen goriški župan dr. Fran Marani. Gospod namestnik princ Hohenlohe ga je toplo pozdravil ter mu obljubil

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Egipčanski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. O.—d.

Divno leto, divna žetev — da je v tem letu erp britev, skrhal bi se. Gladna so bila prejšnja leta, klasje prazno, kakor da je je obletel vrag, kakor da je gospod Bog ote roki pritegnil k sebi, pa ni hotel niti z malim prestom blagosloviti naroda — ali letos, o, dobri Bog daj! Bog je široko razširil obe roki, blagoslovil zemljo za tri leta v naprej. Po polju se ziblje zlatoliko klasje, kakor valovje po morju, vsako zrno je težko kakor bob, a vrabei za grajo se degovarjajo šivkajče, kako okradejo kosce in mlatiče, kako si omaste kljune. Aj! Aj! Bog daj! so vaklikali Gričari, rodila je pšenica, rodila je rž, lepo se dviga koruza, a vinske jagode

svojo podporo, ker s tem da s'eli toliko svoji dolžnosti, kolikor svoji osebni simpatiji. (Živahna pohvala). Dr. Marani je imel daljši nagovor, v katerem je razvijal obsežen, radikalni program za razvoj mesta na vseh poljih. (Splošna pohvala).

Baron Fejervary.

BUDIMPEŠTA 29. Ministerski predsednik baron Fejervary odpotuje popoldne na Dunaj, kamor dospo ob 9. uri zvečer, da se odpelje direktno v zdravilišče Karlovo vari.

Cesar Viljem v Gdanskem.

GDANSKO 29. Cesar Viljem se je sinoči podal na jabo »Hohenzollern«.

GDANSKO 29. Cesar Viljem si je ogledal danes predpoludne bojno floto, ki je vsidrana v tukajšnjem pristanišču.

Cesar Viljem v Kodanju.

KODANJ 29. Pričakuje se, da pride cesar Viljem semkaj dne 31. t. m.

Nov vali v Skadru.

CETINJE 29. Glasom semkaj dospelih vesti, je Mustafa Nuri paša imenovan vali-jem v Skadru.

Švedska in Norveška.

STOKHOLM 29. Sklep državnega zbora v stvari unije je bil danes uradno priobčen Bernerju, predsedniku norveškega stortinga.

STOKHOLM 29. Državni zbor bo zaključena prihodnji teden, kakor hitro bo sestavljeno novo ministerstvo.

Iz Hrvatske.

ZAGREB, 28. julija 1905.

Niti dve polni leti ni sedel dr. Svetislav Šumanović na podbanski stolici in te dni je pal! Umirovljen je beje radi bolezni. Kdor pozna njegovo osebo, se bo čudil, kako se more popolnoma zdravega človeka uradno proglasiti bolnim!!! To je zopet ena uradnih lažij. A takih je pri nas vedno več in je že prešlo v navado, da se javnemu mnenju laže. La to jedino dobro je, da javno mnenje takih službenih lažij ne smatra resnimi. Tako vidi javno mnenje tudi padec Šumanovića v povsem drugačni luči, ker postaja vedno jasnejše, kdo ga je porušil. Porušila ga je Tomašćeva klika, ki tira dalje Khuevovo politiko v »narodni stranki«, kateri politiki pa je bil Šumanović nasproten. A rečena klika ruši vsakogar, ki jej ni po godu. Šumanović ki je demokrat in moder nih nazorov se ni mogel sporazumeti z okostnelim birokratičnim vladajočim, a ker ni bil takov dušilec svobode, kakor so drugi tovariši iz »narodne stranke«, zato so intrigirali proti njemu, dokler ni pal. Ali če tudi je pal s podbanske stolice vendar ni mrtev za javno življenje. Pa tudi sama vlada potrjuje, da je mož zdrav, s tem, da mu je

debele, da je milota. Zvone srpi, pevajo kosci, snopi na polju se niza navskriž, »tibo je ljeto, dobar je Bog«. Pa da ne plju-neš v pesti, da ne zamahneš pošteno! Naj le teče pot, ko ima teči za kaj. Voz za vozom gre v mesto težko snopje se ziblje na njih, koleša škripljejo, kakor da se jim ima sedaj užgati suha os, voli vzdisejo pod jarmom, takega bremena še niso doživeli, a okoli voza skačejo ženjce, na glavi jim je venec od rumenega klasja in modrinjaka. Vozilo se je, vozilo, to bo kolačev in pogač do prihodnje žetve! Pa da bi se svet re veselil! Saj v kraju je mir, nikdo se ne zadevuje ob nikogar, ljudje meščani so ali na polju, ali po kleteh, malo kdo misli na mesto, kjer se solace neusmiljeno upira v kamea, pa te omami. Na polju je lepši hlad. Pa tudi mestni gospodi je že postalo zoperno peči se na poletnem solacu, malo jih je v mestu, vse je odletelo ven iz zidovja, še celo štacunarji so ponajveč pozapri svoje prodajalnice, da si ogledajo gospodarstvo.

Nekega dne se je vozilo več, nego

zopet podelila stallum agend'. Šumanović bo torej dalje vodil svojo odvetniško pisarno in ostane nadalje naroden zastopnik. Tu se mi-li spleh, da iztopi iz »narodne stranke«, pak da osnuje ali posebno — zmerno maddjaronsko — stranko, ali da bo »divjak«. Nu, na vsaki način prinese on malskaj na dan, kar nam pokaže »narodno stranko« v še bolj — lepi luči. Vse naše novine, pa tudi peštanske, se bavijo že par dni z njegovim odstopom. In naše novine, brez razlike stranke, pišejo dovolj simpatično o Šumanoviću. Nasprotno pa so peštanske, po stari metodi, našle zopet enega »panelavističnega Hrvata« in »velikosrbskega propagatorja«. Nu, pri nas se nikdo niti ne ozira na take najivnosti.

Za naslednika Šumanovića je imenovan dosedanji predstojnik oddelka za bogočastje in nauk, Levin Chavrak Letovanički. Še ko je bil ban velikim županom v Osijeku, se je govorilo, da Chavrak gotovo postane podbarom, ako bo Pejacevich ban. Ta poslednji je res postal banom in ne dolgo za tem je dal imenovati Chavraka — seveda le pro forma — šefom bogočastja in nauka, na katerem mestu ni bil Chavrak niti leto dni. Chavrak ni bil dorešel temu mestu, ker on nima niti pojma o šolstvu in bogoslužju, ker je po svojem zanimanju jurist. Ali to je bil samo začetek njegovi karijeri, ker ban ga je bil predestiniral za predstojnika notranjih stvari. A zakaj ga je ban določil ravno za ta oddelek? Jedino iz razloga, ker naš ban ne more niti s prestom ganiti brez Chavraka. Še ko je bil ban — kakor že omenjeno — veliki župan v Osijeku, a Chavrak podžupan, opravljal je poslednji skozi vrsto let vse posle sedanjega bana, bil mu je deana roka, bil mu je — vse! A to mu bo tudi sedaj, ker Chavrak je birokrate od glave do pete, jako omejenih diplomatskih sposobnosti, ali zato poslušen ali pripravljen, da izvršuje vse, kar mu je naloženo od zgoraj. To pa tudi ni čudo, ker Chavrak je bil dovolj dolgo — šef policije.

Da vam katero rečem še o naših klerikalcih, ki nadaljujejo svojo žalostno ulogo. Padlo jim je zopet v glavo, da bi napravili zmešnjavo. Hotelo bi se jim neke namišljene »katoliške« organizacije, ali bolje rečeno: hoteli bi z vso silo, a po komandi iz Rima, da v hrvatski narod zasesejo borbo, kakoršna se bje v sosednji nam Kranjski. Naši gredo še dalje, ker glavna misija jim je ta, da raztepejo vsaki pojav sloge med Srbi in Hrvatli. Težki časi se nam pripravljajo. Časi notranje verske borbe. Borili se bomo medsebojno, brat proti bratu, a v tej borbi oslabimo tako, da ne bomo v stanu protiviti se velikemu narodnemu neprijatelju. To bodo sadovi klerikalizma pri nas, tako nas »Hrvatstvo« osreči in — »preporodi! Urednik

kedaj. Voz za vozom se je vspenjal v mesto, a po zraku so orile vesele pesmi koscev in ženjce. Tedaj se je, bilo je predpoludne pomikala četa dvesto dobro oboroženih konjenikov navkreber proti »kamenenim vratom«, za četo se je vlekla vrsta praznih voz, a pred vsakim štirje voli. Na čelu konjenikov pak se je zibal ra svojem konju dvorski župan Grga Prišlin. Gledal je temno pred se v tla, kakor da razun njega ni nikogar na svetu. Ljudje, meščani so postajali in so v začudenju gledali to čudno četo. Kako da bi se tudi ne čudili? Ti moj Bog! Vsaki teh konjenikov je imel čelado na glavi kopje v eni, ščit v drugi roki, potem železno srajco, a vse to se je čudno lesketalo ob solneu. Kam gredo, kaj hočejo? To vedi Bog! Saj narod živi v miru, niti ni kaj čuti o kaki vojni ali sporu. Sedaj je prišla četa do »Kamenenih vrat«. Ista so širom odprta. Pa čemu rai bi bila zaprta po dnevu, sredi tihega miru? Po noči, da, so zaklenjena, da lopovi ne morejo ven in notri. Da, za časa vojne so zaprta tudi po dnevu, da se ne utihotapi sovrszna četa. Začuvši

»Hrvatstva«, neki zelo mlad svečenik, ki je komaj izišel iz semenišča, a ki se je novinarstva učil v redakciji Slovanom protivnega »Vaterlanda« (brez domovine), sklical je na dan 8. avgusta sestanek katolikov v svojo organizacije. Ali se mu odzovejo pravi naši narodni svečeniki?

Rusko-japonska vojna.

Trst, dne 29. julija 1905.

Ruske mobilizacije.

Glasom poročil iz Petrograda odpošiljajo sedaj v Vzhodno Azijo 19. armadni zbor, za njim odide 13. zbor iz Smolenska. Sedaj mobilizujejo 9. in 21. zbor v Kijevu. — Ti štirje zbori, ki bodo na jesen že v Mandžuriji, imajo tvoriti novo armado.

Dogodki na Ruskem.

(Shod maloruskih delegatov v Kijevu.)

Iz Lvova poročajo, od 27. t. m.: Kakor so javili tukajšnjim mladomaloruskim voditeljem iz Kijeva, se je dne 12. in 13. t. m. vršil v Poltavi shod delegatov vseh malorusko-ukrajinskih skupin Rusije, da se posvetujejo o reformni akciji v ruski državi. Tega shoda so se udeležili odposlanci iz Kijeva, Poltave, Odese, Harkova, Jekaterinoslava, Černigoja in drugih krajev, v katerih se koncentruje narodno ukrajinsko gibanje. Zborovalci so sklenili, da naj se združijo vse ukrajinske skupine, naj stvorijo jedratno organizacijo ter naj v bodoče postopajo solidarno.

Shod delegatov je v neki resoluciji izjavil, da stoji na stališču perejaslavske pogodbe iz leta 1654, glasom katere je Rusija zagotovila Ukrajini popolno samostalaost in avtonomijo na temelju personalne unije in da bo na tem temelju ukrajinsko prabivalstvo zahtevalo posebno stališče za južozapadne pokrajine Rusije.

Mir in red v notranjem ruske države se povrne le, ako se uvedejo konstitucijske in neke naprave, radi česar bodo Malorusi podpirali take težnje ter delovali za spremembo državne organizacije na federalistični podlagi, izlasti za ustanovitev ukrajinskega deželnega zbora s sedežem v Kijevu, tako, da bi centralni ruski parlament imel odločevati le o skupnih stvareh (o vojni in miru, vojaški upravi, carinskih in trgovinskih pogodbah). Živa potreba je, da se uvede v vseh šolah in uradih ukrajinske pokrajine maloruski jezik. Našrt narodno-ukrajinskega programa izdelala posebna komisija ter ga bo razširjala s posebnim listom, ki se ustanovi.

Maloruski shod je odposlal na kongres zemstva v Moskvo posebnega zastopnika, kjer je dne 19. t. m. bila prečitana narodno-ukrajinska spomenica. Na jesen se bo zopet vršil shod narodno rusinskih delegatov.

topot konj je vratar pomolil svoj nos skozi malo okence nad vratmi, a ko je opazil kako se tu vse blešči in lesketa, kako se gnete četa pod kopjem, izvalil je oči, stopil po stopnicah stolpa, pak stopil pred četo. Tako je moral tudi po svoji dolžnosti, ker je bilo samo meščanom dovoljeno hoditi po mestu pod orožjem.

— Pomozi Bog ljudem! je pozdravil vratar četo, čegavi ste, kaj hočete?

— Ne vprašuj, jezičnej! se je zadr nanj eden konjenikov, mi nismo dolžni odgovarjati na tvoje neumno vprašanje.

— Stojte! je zaklical vratar, dvignivši roki, ne dalje, odgovorite!

— Je li starešna v mestu? je vprašal Prišlin.

— Je gospod, je odgovoril vratar, gospod sodnik Fran Markovič, bo bržkone v mestni hiši.

— Dobro! je pokimal Grga pak je zaklical, obrnivši se do svoje čete, naprej močje pred mestno hišo.

(Pride še.)

Strah pred izgredi proti Židom v Odesi.

Iz Odesi poročajo od 25. t. m., da so vsi inozemski konzuli v Odesi prejeli anonimna svarilna pisma s priobčenjem, da se namerava proti Židom ustajati, ki da ima prirediti v petek dne 28. t. m. po noči. Konzuli so obvestili o tem ruske oblasti. Ker je v Odesi okoli 180.000 Židov (To dejstvo govori esle kajige ozirom na žalostne dogodke v Odesi) to je, tretjina prebivalstva, bi ustaja proti Židom zavzela velikanske dimenzije.

Sestanek med carjem Nikolajem in cesarjem Viljelmom in nemški načrti.

Neki francoski diplomat je baje izrazil o tem sestanku nazor, da ta sestanek dovede do »zblizanja med Francijo in Nemčijo pod rusko egido«.

Dobesedno se nam ta nazor ne vidi verjeten. Tudi če ne izključujemo možnosti — ker v svetovni politiki ni nobena kombinacija za vedno absolutno izključena —, da bi enkrat v poznejši bodočnosti prišlo do zblizanja med Nemčijo in Francijo; tudi če priznavamo, da se je erditost precej ohladila na obeh straneh in da misel na revanče izgublja na intenzivnosti, vendar je gotovo, da ni še in še precej časa ne bo pripravna pot ki naj bi dovela do tiste mere intimnosti, ki je potrebna za vstop v kombinacijo, zahtevojoč eventuelno tudi tovarištvo na krvavem bojnem polju. Kombinacija, ki naj bi združila Nemčijo in Francijo v namen osamljenja Anglije, ima v hipu tem manje verjetnosti na sebi ker se je razmerje med Anglijo in Francijo ravno zadnje čase vidno izboljšalo in danes je — sodeč po tem, kar vidimo in čujemo — tako dobro kakor že dolgo ne.

Dumnevanje torej, da bi sedaj moglo priti do zblizanja med Nemčijo in Francijo, se nam ne zdi osnovano. Pač pa ima gori navedeni nazor francoskega diplomata mnogo verjetnosti v tem smislu, da je cesar Viljelm tudi na sestanku z ruskim carjem v obče iskral poti in sredstev, da bi Anglija kolikor le možno ostala osamljena.

Če bi se hoteli tudi mi spuščati v konjekturo in kombinacije, bi menili glede namenov, ki so vodili cesarja Viljema v obiske k carju Nikolaju:

nemški cesar se hoče zavarovati pred eventuelnimi iznenadenji iz Anglije v Evropi sami, na Severnem morju;

nemškega cesarja neprestana skrb je, da s pomočjo Rusije — izlasti nasproti Angliji in Japoniji — zagotovi nemške politično-gospodarske interese v Kitaju in na skrajnem Vzhodu v obče;

nemški cesar poskuša vsemožno, da si ohrani Rusijo kakor glavnega odjemalca industrijskih proizvodov Nemčije;

nemški cesar misli tudi na železnico Angora Bagdad na perzijski zaliv v Aziji. Ta železnica bo velike gospodarske in politične važnosti in si hoče Nemčija osigurati vso pot do Rusije moč na tej železnici. Hkratu pa je ta železnica tudi važno strateško sredstvo proti angleški Indiji za sluhaj, da bi Anglija v Evropi navalila na Nemčijo. V tem slučaju naj bi Avstro-Ogrska prevzela nalogo nemško-ruskega žandarja na Balkanu, ob Marmarskem in Sredozemskem morju, da bi imela Rusija svobodne roke se svojo vojsko skozi Turkestan v Indijo.

Notorična stvar je, da se Nemčija intenzivno bavi s takimi načrti za bodočnost in trditi se mora z gotovostjo, da cesar Viljelm tudi na svojem sestanku s carjem Nikolajem ni pustil iz vida teh računov Nemčije. O ne, ni ga vodila do ruskega carja sentimentaliteta, usmiljenje, želja, da bi dajal carju tolažbe v sedanjih težkih časih, da bi delil milost — kakor so hoteli trditi mnogi nemški listi v svoji nemški neslanosti — ampak vodil ga je živ smisel za jako resne interese — Nemčije.

Drobne politične vesti.

— Vprašanje zarotnikov v Srbiji. Iz Belegrada javljajo na narodna skupščina, čim se sestane, reši vprašanje glede zarotnikov.

Ministrski predsednik Fejervary. Iz Budimpešte javljajo, da se ministrski predsednik Fejervary poda na ločenje v Karlove vari. Ni pa izključeno, da se pred svojim odhodom še praj poda v Išk cesarju.

Iz Bolgarije. Iz Sofije poročajo, da je bilo odstavljenih dvanajst sodnikov in državnih pravdnikov, ki so na kongresu ju-

ristov glasovali proti čestitki, ki je bila poslana knezu Ferdinandu. Govori se, da bo odstavljenih še več drugih uradnikov v raznih ministerstvih.

Sestanek francoskih škofov. Iz Pariza poročajo, da so najuglednejši francoski škofje sklenili, da skličejo v kakem francoskem mestu vse člene francoskega episkopata, čim bo objavljen zakon o odpušči konkordate. Na tem shodu se bodo škofje posvetovali o nadaljnjih korakih, ki jih je storiti. »Gaulois« piše, da sklepi škofov, ako se izvrše soglasno, napravijo pri francoskih katolikih velik utis.

Domače vesti.

Smrtna kosa. Umrli je v sv. Križu na Vipavskem dne 28. julija Matija Medvedek, 78 letni oče tamkajšnjega nadučitelja. Naše sožalje.

Imenovanje v politični stroki. Okrajni tajnik Fran Kendra je imenovan ces. kr. adjunktom namestništvenih pomožnih uradov, a mu je ob enem podeljen naslov ravnatelja.

Tout comme chez nous. Zadaja »Doma« priobčuje neko »Izjavo« in neko »Poslano«. Oboje je naperjeno proti »Slov. Narodu«. Izjava, podpisana od odbornikov bralnega društva v Laškem trgu, s predsednikom in zasnim rodoljubom Esbacherjem na čelu, izreka »Slovenskemu Narodu« svoje »ogorčenje« in mu očitata, da hoče spraviti razdor v društvo, ko se je vsled združenja vseh tukajšnjih Slovencev začelo gibati in delovati, kakor še ne do zdaj.

»Poslano« pa je podpisano imenu »Slovenske čitalnice« v Mariboru po dru. Rosini ter očitata »Slovenskemu Narodu«, da je med »drugimi osebnostmi« »popolnoma izmišljeno« obdolžil neko gospico učiteljico, češ, da jo je mariborska čitalnica »izbaenila« in je »Slovenski Narod« celo opozoril deželni šolski svet na to namišljeno dejstvo!!

»Poslano« obžaluje »globoko«, da se dotično damo napada na »tako izmišljen in nezaslišan način«.

Kakor se vidi, imamo mi tovarišev in tovarišice v trpljenju pred — resnicoljubjem »Slov. Naroda«.

Napis ob novi državni železnici. Pišejo nam: Ker se dela nove državne železnice bližajo svojemu zvršetku, gotovo ne mine dolgo časa, da se določijo in prirede dotični napisi na postajah in drugi v okrožju tržaškem.

Ker nas je uprava državnih železnic že enkrat opoharila v tem obziru (namreč na postaji sv. Andrej) in je, vkljub obljubam, da postavi tudi slovenske napise, priredila edino nemško-italijanske napise, — si usojam opozoriti politično društvo »Edinost«, naj ukrene potrebno, ker vsa kaže, da nas hoče uprava državnih železnic zopet opohariti.

Moje skromno mnenje je, da naj politično društvo »Edinost«, če nima še ugodnega zagotovila, neaudoma stori potrebne korake (morda, če treba, protestne shode) ter naj zahteva in skribi, da ne bomo zopet presenečeni in prezirani. Posebno pa se na postajah Opčina, Rocol in Vrdele ne smemo zadovoljiti le s tudi slovenskim napisom, marveč ememo in moremo zahtevati, da bodo slovenski na mestu pred italijanskim, ker so to kraji z izključno slovenskim prebivalstvom. Na postaji v Trstu pa je opravljeno, da stoji za italijanskimi. Pozor torej! Nadejam se, da naše politično društvo stori potrebno in to čim prej, ker je dosti tehtnih varokov za nam ugodno rešitev tega vprašanja.

In izlasti absolutno ne smemo dopuščati, da bi tudi državna uprava nadaljevala s prepiranjem naše eksistence v teh krajih, da bi z vnanjimi znaki pomagala pritajevati resnični narodnostni značaj teh pokrajin in da bi s tem ob enem tudi ignorirala vsakdanje praktične potrebe našega življa, ki v veliki meri sodeluje na razvoju gospodarskega življenja v deželi in izlasti še v oje glavnem mestu tržaškem.

Dve premeščenji. Prejeli smo: Dne 24. julija 1905 je bil gosp. Martin Šteppan, viši komisar IV. finančnega oddelka v ulici Torrebianca, premeščen, oziroma promoviran višim komisarjem I. razreda, na mesto umrlega g. Jos. Steffica.

Gospod Martin Šteppan je bil poštvovalen in nevtruden voditelj celih 10 let gori omenjenemu oddelku, čistan in priljubljen od vseh, ki so imeli z njim kaj občeovati. Tako vsekozi pravičnih predstojnikov, kakor je bil velespoštovani gospod Martin Šteppan je, za-

libog, prav malo v finančni stroki. On je dal vsakomur, kar mu je šlo. On ni dajal nikomur predpavic, ampak za vse je imel jednako pravično tehtnico, naj je bil kdo katere narodnosti koli.

Trdno se nadejamo, da najdemo pri došlem gospodu komisarju Matiji Damijaniču enakih lastnostij v obilni meri. Tega se nadejamo tembolj, ker je bil gosp. M. Damijanič vedno na dobrem glasu, in ga vsi, ki so služili pod njegovim poveljstvom, hvalijo kakor pravega moža.

V dokaz ljubezni in naklonjenosti do svojih podložnikov se je pustil gosp. Šteppan z vsem svojim moštvom fotografirati, da nam zapusti vsaj svojo podobo v trajen spomin. Njegovi dosednji podložniki mu voščijo iz srca vse dobro v bodočnosti.

Iz okolice pa smo prejeli:

Finančni komisar za I. in II. okoličanski okraj, viši komisar finančne straže g. Martin Šteppan, ki je posloval celih 12 let v I. in II. okraju, na napravljanju pogodb za obdajenje grozdja, oziroma vina, je premeščen.

Ta mož, ki je Nemeč po rodu, je bil nam kmatom vedno naklonjen in je cenil z vso vestnostjo. Gosp. Šteppanu je bilo vseeno, ima-li posla z gospodo ali z revnim kmetom. On je s šernega spoštoval. Kakor v vsem, bil je nepristranski tudi o napravljanju slovenskih pogodb. Mož je znal ceniti trud vinogradnikov in ob enem pošteno služiti državi. Mi, ki smo imeli posla z njim, mu ohranimo hvaležen spomin.

Na mesto gospoda Šteppana je imenovan komisarjem g. Damijanič iz Pazina. Upamo, da bo novi gospod komisar posnemal svojega prednika v uljudnosti in pravičnosti.

Vinogradniki.

Spremembe naslovov v finančni stroki. S cesarskim odlokom od dne 29. m. m. so odpravljeni naslovi: »viši finančni komisar«, »viši davčni komisar« in »davčni nadzornik«. Na mesto teh naslovov je za finančne konceptne urade v 7. činovnem razredu določen naslov »finančni svetovalec«, za one v 8. razredu naslov »finančni tajnik« in za one v 9. razredu naslov »finančni komisar«. Dosedanja »višja finančna nadzorništva« in »finančna nadzorništva« bodo v bodoče ne glede na obseg njihovega okraja imela naslov »finančna nadzorništva«.

Na okrožni sodnji v Gorici je razpisano mesto pisarniškega asistenta v XI. plačilnem razredu. Prošnje je uložiti do dne 31. avgusta na predsedništvu okrož. sodnije v Gorici.

Nova vrst cigaret. S 1. julijem 1905. stavljena je v razprodajo v občem ceniku nova vrsta smodčic z ustnikom pod imenom »Donau« (številka cenika 8 E smodčice) po ceni za prodajalec po K 1-80 za 100 kosov in po ceni za porabiles po K 1.— za 50 kosov, oziroma 2 stot. za 1 kos.

Ta razprodaja omeja se pa s početka na okrožja glavnih zalog tobaka, ki dobivajo tobak iz glavnega skladišča tobaka na Dunaju, ter se razširi še le kasneje polagoma na ostale dele monopolnega okrožja.

Gospodinska šola c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. Meseca oktobra se otvori osmi tečaj gospodinske šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom uč. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopu poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani.

Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisa in računstva, vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, izlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu it. l. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinskem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino.

Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privadijo nemškemu jeziku.

Gojenka, ki bo vsprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse, 30 K, ali za ves tečaj 360 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednjo obleko a seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopice za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navačne pred-

pasnike. (Predpasniki za delo se tudi pri- skrbje v zavodu proti plačilu). Če ima katera več obleke, jo sme prinesiti seboj.

Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinj- sko šolo, morajo:

1. dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih se more do- voliti vsprejem mlajših učenk;

2. znati čitati, pisati in računati;

3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave;

4. predložiti obvezno pismo starišev ali varuha, da plačajo vse stroške;

5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu.

Prošnje za vsprejem, ki jim je priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo starišev, oziroma varuha, naj se po- šljejo

do 15. septembra t. l.

glavnemu odboru c. k. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

V prvi vrsti se v gospodinsko šolo vsprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če bo pa v šoli prostora, se bodo vsprejemale tudi prosilke drugih dežel.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, dne 15. julija 1905.

Razpisana služba. Pri c. kr. okrožnem sodišču v Gorici je razpisana služba pisar- niškega asistenta. Prošnje je poslati pred- sedništvu najdalje do 31. avgusta t. l.

Odkritje Prešernovega spomenika v Ljubljani se bo vršilo dne 10. septem- bra t. l.

Vročina na Dolenjskem. V Novem mestu so imeli v petek ob 9. uri predpo- ludne 35 stopinj Celzija, pozneje 40.

»Škrata« je izišla 30. številka z mno- gimimi podobami in raznovrstnim berilom. — »Škrat« stane 10 stotink.

Letovičarji na Bledu. Na Bled je došlo, kakor poroča »Letoviški list«, v času od 20. do 26. t. m. 262 tujcev. Na Bledu je bilo letos že 1576 oseb.

Zapuščen! »Verlassen, verlassen, wie der Stein auf der Strassen, ...« tako je pre- peval včeraj prišedši na policijo težak Fran Mines, stanujoči v ulici Piccolomini št. 6. Na vprašanje, ki so mu je stavili na po- liciji, po kaj da je prišel in zakaj da tako prepeva, je mož povedal, da je prišel prija- vit, da ga je njegova 20-letna žena Fran- čiška zapustila in da je pobegnila, ne da bi on vedel kam, a to še dne 20. t. m.

Pazite na otroke. 3-letni Henrik Bergamasco je včeraj pal po stopnicah v hiši št. 13 v ulici del Salice, kjer stanujejo njegovi roditelji. Ravčel si je pa o padcu zlomil desno nogo. Miti ga je nesla nemu- doma v bolnišnico, kjer so ga vsprejeli v IV. kirurški oddelki.

Poskus samomora. 19 letna Emilija Oatanik, stanujoča z roditelji v ulici della Barriera vecchia št. 14, je šla predinočajim ob 1. uri in pol popoldne v ulico del Molino a vento in tam se je zidu skočila na spodaj se nahajajočo ulico della Tesa. Seveda je nesrečnica obležala v nezavesti; še le ob 2. uri in pol, to je čelo uro pozneje, jo je našel redar št. 191 se stražnice pri sv. Jakobu. Redar je najel takoj izvoščika in jo je odvedel v bolnišnico. Zdravnik, ki jo je preiskal, je konstatoval, da je dobila precej težkih poškodb, ki pa niso nevarne.

Stariši Emilije so pa prijavili, da je ona manjkala od doma še od dne 27. t. m., to je od minolega četrтка.

Koledar in vreme. Danes: jul'ca, mučenica. — Jutri: Ignacij Lojola; Boleslav; Ječena. Tempera- tura: ob 2. uri popoldne + 30-5°. Celsius. Vreme: lepo, vroče.

Društvene vesti in zabave.

»Tržaški Sokol« bo imel jutri, v po- nedeljek, dne 31. t. m. ob 8. in pol uri zvečer v društveni telovalnici svojo sejo. Na dnevnem redu je razgovor glede izleta na Jesenice; zato naj se udeležijo te seje vsi bratje odborniki in razven teh naj pridejo v telovalnico vsi oni bratje, ki se mislijo udeležiti tega izleta.

»Delavsko podporno društvo« priredi dne 13. avgusta t. l. običajno obletnico bla- goslovljenja društvene zastave. Slavnost se bo vršila zjutraj in popoldne, kakor vsako leto. Zjutraj pojdejo društveniki in prijatelji dru-

jeva z godbo in zastavo k sv. maši v cerkev sv. Antona novega.
Popolud e pa bo veselica na vrtu »Narodnega doma« pri sv. Ivanu.

Razne vesti.

Vlak povozil sedem deklet. V asboški županiji na Ogrskem se je sedem deklet vozilo s cerkvenega opasila domov. Voz je šel preko železniške proge, ko je ravno pridrdral vlak in vseh sedem deklet je našlo smrt.

Tovarna za žigice zgorela. V Szegedinu je v četrtek zgorela Palfy-jeva tovarna za žigice. Radi pomanjksnja vode ni bilo možno gasiti. Škoda je znatna.

Oboleli letovičarji. Iz Benolina poročajo, da je v Hohegeissu na Harzu valed vživaja neke jedi obolelo 40 letovičarjev. Ob enakih znakih je obolelo tudi osobje hotela.

Veliko poneverjenje carine v Italiji. Iz Milana javljajo, da so bili aretovanj štirje carinski uradniki, med njimi predsednik lige carinskih uradnikov, ker so obdolženi, da so v petih letih na škodo obšine Bari poneverili poldrugi milijon lir.

Predsednik Loubet se je že od mladih let strastno bavil z godbo. Uglasbil je tudi več oratorijev ter izvirno igra na glasov rju.

Mednarodne poštne znamke. Na prhošnjem mednarodnem poštnem kongresu bodo baje stavili predlog, da se uvedejo mednarodne poštne znamke.

Največo sliko na olje, kar jih je bilo do sedaj naslikanih, je nedavno po 8 letnem delu dovršil neki francoski umetnik. Slika predstavlja pogreb Carnota. Povrže slike meri 120 1/2 kvadratnih metrov.

Tovarna za usnje zgorela. Iz Budimpešte javljajo, da je požar uničil več poslopij tovarne za usnje, tvrde Wolfaer.

Gospodarsko.

Velik uspeh „Jadranske banke“ v Trstu.

Svejedobno smo bili sporočili v tem listu o ustanovi novega denarnega zavoda pod imenom »Jadranska banka v Trstu«.

Slava Bogu: ta ustanova je danes go- gov šla. Kakor morejo šitastelji razvideti in

se prepričati iz današnjega oglasa koncesijonarjev »Jadranske banke«, je c. kr. ministertvo za notranje stvari, soglasno s c. kr. finančnim ministerstvom dovolilo javno subskripcijo bančnih delnic.

Ker pa je že potom privetih priglašenj in pred javno subskripcijo pokrita vsa glavica, odpada javna subskripcija popolnoma. Vendar pa, da se da prilika tudi oni gospóli, ki so čakali na javno subskripcijo, da morejo deloma in razmerno udeležiti se subskripcije, znižati hočejo koncesijonarji do sedaj podpisano število močnejših delničarjev. S tem bo omogočena uležba na subskripciji tudi širšim krogom našega občinstva.

Mi smo tedaj, ko smo prvokrat govorili javnosti o ustanovitvi »Jadranske banke«, izrazili trdno prepričanje o največi potrebi takega zavoda. Izrazili smo tudi nado, da se ta namera ustanoviteljev najlepše po sreči. Nu, vsepih, ki se je dosegel že pred javno subskripcijo, nadkrilil je vsa naša pričakovanja in nudi živ dokaz o največi potrebi novega zavoda in o finančnejši jakosti slovanskega sveta na našem slovanskem jugu.

Zadnje brzojavne vesti.

Rusko-japonska vojna.

Mirovna pogajanja.

NEW-YORK 29. (Rauterjev biro). Japonski mirovni komisar Sato je nasproti nekemu poročevalcu izjavil, da je Japonska pripravljena skleniti premirje, toda še le potem, ko ruski mirovni pooblaščenec priobčijo svoja poverljiva pisma, kar bo seveda prva naloga mirovnih pogajanj. On je mnenja, da se premirje sklene takoj, ko prično komisarji svoje formalno poslovanje. Nadalje je Sato izjavil, da imajo japonski odposlanci pooblastilo vsprejeti vsak predlog, oziroma ga odkloniti ter da morajo postopati v imenu vlade. Seveda mora vsako listino, ki jo podpišejo, odobriti cesar.

Nadvojvoda Fran Salvator.

ISL 29. Nadvojvoda Fran Salvator in nadvojvodinja Valerija so z otroci in spremstvom dospeli danes popoldne iz Ostende. Cesar, princesinja Gizela in bavarski princ

Leopold, Jurij in Konrad so ju pričakovali na kolodvoru.

Rumena mrzllica.

JACKSON (Mississippi) 29. Uradno je bilo objavljeno, da je v Lumbertonu obolela neka oseba za rumeno mrzllico. Bolezen so zanesli iz New-Orleana. V tem poslednjem mestu so večeraj tri osebe umrle za rumeno mrzllico, 21 jih je pa obolelo.

Darila.

Za Ciril-Metodijev dar so doposlali tržaški podružnici družbe sv. Cirila in Metodija p. n. gg.: šolski ravnatelj Anton Valentič na Opčinah 2 K; župnik Ign. Leban v Batujah 2 K, odvetoik dr. Josip Abram v Trstu 10 K.

Za sv. Ivansko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija je nabrala »sv. Ivanska Mladina« 6 K 40 stot. z geslom »rod za rodom mine, bodočnost je mladine«.

Trgovina.

Borzna poročila dne 29. julija

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12—19.15 —, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.15—240.45 Francija K 95.45—95.70 Italija K 95.45—95.70 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.20—117.50, nemški bankovci —, avstrijska enotna renta K 100.40 100.80 ogrska krona K 96.80 97.—, italijanska renta K —, kreditne akcije K 64.— 66.— državne železnice K 673.— 75.— Lombardi K 66.— 87.—, Lloydove akcije 735.— 710.— Srečke: Tisa K 338.50—342.50, kredit K 482.50 do 492.50, Bodenkredit 1880 K 308.— 313.—, Bodenkredit 1889 K 306.75 313.75 Turške K 141.— do 143.— Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.15	101.20
„ „ srebru	101.65	101.15
Avstrijska renta v zlatu	119.40	119.45
„ „ kronah 4%	100.55	101.55
Avst. investicijska renta 3 1/2%	92.90	92.85
Ogrska renta v zlatu 4%	116.90	115.90
„ „ kronah 4%	96.95	96.95
„ „ 3 1/2%	87.31	87.35
Akcije nacionalne banke	1634.—	1634.—
Kreditne akcije	661.25	661.60
London, 10 Lstr.	240.12 1/2	240.10
100 državnih mark	117.32 1/2	117.32 1/2
20 mark	23.48	23.47
20 frankov	19.10	19.11
100 ital. lir	95.50	95.50
Cesarski cekini	11.30	11.36

Pariška in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — Francozka renta 99.40 italijanska renta 105.05, španski exterior 91.15 akcije otomanske banke 595.— Menjice na London 251.40.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi — unificirana turška renta 90.10 avstrijska zlata renta 101.35, ogrska 4%, zlat.

renta 97.30, Linderbank 482 — turška srebra 132.25 pariška banka 14.25, italijanske varicijonalne akcije 775.—, akcije Rio Tinto 16.65, Trdna. London. (Sklep.) Konsolidirani doh. 90. 1/2, Lombardi 3 1/2, srebru 27 1/2, španska renta 90. 1/2, italijanska renta 104. 1/2, tržni diskont, 1 1/4, menjice na Dunaju —.— Mina.

Tržna poročila 29. julija.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 16.— do K 16.02; rž za okt. K 12.88 do K 12.90; oves za okt. od K 11.58 do 11.60; koruza za julij K —.— do K —.—. Pšenica: ponudbe zboljšane, povpraševanje pičilo, tendenca mrtva. Prodaja 15.000 met. stotov, za 20 stot. nižje. Koruza za 10, rž za 15 st. nižje. Druga žita resprenjeno. — Vreme: vroče.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 47.— frk. za sept. 47. 1/2.

New-York. (Otvorje e.) Kava Rio za bodoče dobave. Stalno, nespremenjeno, do 5 st. znižanja. — Prodaja: 8.000 vreč.

Hamburg. (Sklep.) Kava Santos good average za september 39.— za dec. 39. 1/2, za marec 39. 3/4, za maj 40. 1/4 — Stalno. — Kava Rio navadno loco 38—40, navadna reelos 41—43 nivala dobit. 44—46.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za julij 22.15, za avgust 22.05, za september 21.—, za oktober 19.05, za november 18.40, za december 18.50. Stalno. — Vreme: lepo.

Sladkor tuzemski Centrifugal 5 promn. flet. K 74.— do 75.—, za maj-avgust K 73.— do 74.50 C neassé in Melisiti promptno K 74.—75, za juli-avgust K 74.— do 75.—.

London. Sladkor iz repe surov 11 1/16 St. Stalno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.50, za avgust 15.25, za sept.-oktober 15.25, za sept.-december 15.10 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 16.05, za avgust 23.15 za september-oktober 22.55 za sept.-december 22.75 (mlačno). Moka za tekoči mesec 30.75, za avgust 30. 0 za sept.-oktober 30.25, za sept.-december 30.15 (mlačno). Repično olje za tekoči mesec 51.8, za avgust 50. 3/4, za september-december 50. 3/4, za januar-april 50. 3/4 (mirno). Spirit za tekoči mesec 51 1/4, za avgust 49.—, za september-december 42.— za januar-april 39.— (mlačno). — Sladkor surov 88. usn nov 24 1/2, 24 1/2 (mlačno) bel za tekoči mesec 28.— za avgust 28 1/2, oktobar-januar 28. 1/2, za januar-april 2 1/2, (mlačno) rafiniran 64 1/2—65. Vreme: lepo.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Delnice „Jadranske banke v Trstu“

so pôtom privatnih prijav popolnoma oddane. Radi tega odpada glasom ukaza visokega c. k. ministerstva za notranje stvari z dne 26. junija t. l. št. 27.378 v soglasju z visokim c. kr. finančnim ministerstvom dovoljena

javna subskripcija

akcijske glavnice v znesku

K 1,000.000

razdeljene na 2500 delnic po K 400.

Da se pa da prilika vsem onim, kateri so čakali na javno subskripcijo, pristopiti kakor delničarji „Jadranske banke“, naznanjajo podpisani koncesijonarji, da sprejemajo nove prijave

najkasneje do 15. avgusta t. l.

ter da se bodo po možnosti ozirali na nove podpisnike s tem, da znižajo uže podpisane svote močnejših subskribentov.

Reflektanti naj se obrnejo naravnost na predsednika koncesijonarjev gosp. **Gjura Vučkovića** v Trstu, (Via S. S. Martiri št. 22), od katerega dobé za subskribiranje potrebna navodila in podpisane formulare.

V TRSTU, dne 1. avgusta 1905.

Koncesijonarji „Jadranske banke v Trstu“:

Gjuro Vučković,

trgovec v Trstu, predsednik.

Ante Bogdanović,

trgovec v Trstu.

Ivan Goriup,

posestnik na Opčinah.

Josip Mahne,

trgovec v Trstu.

Matej Pretner,

odvetnik v Trstu.

Gracijan Stepančić,

trgovec v Trstu.

Dr. Gustav Gregorin,

odvetnik v Trstu.

Dr. Radoslav Kvekić,

državni poslanec in odvetnik v Trstu.

Ivan Mankoč,

trgovec v Trstu.

Dr. Otokar Rybář,

odvetnik v Trstu.

Josip Ulčakar,

tajnik „Tržaške posojilnice in hran. v Trstu“.

Anton vitez Vuković,

državni poslanec in posestnik v Trstu.

ment.